

A Nemzeti Terv tervezete a biológiai gazdálkodás 2030-ig tartó fejlesztésére elkészült.

Автор(и): Растителна защита

Дата: 05.07.2023 Брой: 7/2023

A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium nyilvános konzultációra bocsátotta a 2030-ig tartó Nemzeti Ökoprodukción-fejlesztési Terv tervezetét. Ez egy hivatalos dokumentum, amely meghatározza az Európai Unió tagállamaiban az ökoprodukción fejlesztésére irányuló cselekvési terv végrehajtásának politikájának látomását és általános célkitűzéseit.

A Zöld Megállapodáshoz és a stratégiákhoz kapcsolódóan az Európai Bizottság (EB) kidolgozta a 2030-ig tartó Ökoprodukción-fejlesztési Tervet, amely meghatározza az EU fő célját az ökológiai területek növelésére

vonatkozóan, feltételezve, hogy 2030-ra az EU mezőgazdasági területének legalább 25%-át az ökológiai gazdálkodás szabályainak megfelelően kell kezelni.

Környezetre és klímára gyakorolt kedvező hatása miatt, amely javítja: a szénmegkötést, a talaj állapotát, a biológiai sokféleség megőrzését és az állatjóllétet, az ökológiai gazdálkodás hozzájárul az Európai Zöld Megállapodás és az EU stratégiáinak célkitűzéseinek eléréséhez. A felsorolt célok mellett az ökoprodukciónak lehetővé teszi a mezőgazdaság számára, hogy alkalmazkodjon a változó éghajlathoz.

A 2030-ig tartó Nemzeti Ökoprodukciónak-fejlesztési Terv stratégiai céljai a következők:

1. Ökoélelmiszer és -termék mindenkinek: a kereslet ösztönzése és a fogyasztói bizalom biztosítása.
2. Az átállás ösztönzése és a teljes értéklánc megerősítése a 2030-as út felé.
3. Az ökoprodukciónak mint példamutató: az ökológiai gazdálkodás hozzájárulásának javítása az ágazat fenntarthatóságához.

A 2030-ig tartó Nemzeti Ökoprodukciónak-fejlesztési Terv célkitűzéseinek elérését a következő célzott politikákon és beavatkozásokon keresztül kívánják biztosítani:

1. Az ökotermékek szélesebb körű fogyasztása, amely magában foglalja a tudatosság növelését (tájékoztató kampányok lebonyolítása az ökotermékek fogyasztásának előnyeiről) és a fogyasztói bizalom erősítését a bolgár ökotermékek minőségében.

2. Jobb és könnyebb piaci hozzáférés, amely magában foglalja: az ellátási lánc lerövidítését, közvetlen értékesítést, az ökoüzemeltetők társulását a termelés értékesítésének kedvezőbb környezetének megteremtése érdekében, tájékoztató és kommunikációs kampányok lebonyolítását a már meglévő termelői piacokkal és közvetlen értékesítést végző ökoüzemeltetőkkel kapcsolatban, valamint ezek nyilvánosságra hozatalát az ökonyilvántartásban a „termelői ökotermékek közvetlen értékesítése” tevékenységre.

3. Az ökoalapanyagok feldolgozásának és a bolgár ökoélelmiszerek értéknövelésének előmozdítása.

4. Kedvezőbb feltételek a tudás és készségek fejlesztéséhez az ökogazdaság létrehozása, fejlesztése és fenntartása terén, amely magában foglalja: megfelelő képzéseket, információcserét a kutatásról és innovációról az ökológiai gazdálkodás területén, a kutatás és innováció előmozdítását a „Horizont Európa” keretében, egy intelligens bioipar fejlesztésének elősegítése céljából.

5. Kedvezőbb feltételek a mikrovállalkozások/kis- és középvállalkozások/termelők ösztönzéséhez a gazdaságfejlesztéssel kapcsolatban, amely magában foglalja: a termelési környezet javítását, a költségek optimalizálását új energiatakarékos gépeken keresztül, a mobil feldolgozó létesítmények (vágóhidak, malmok, mézkinyerő berendezések stb.) számának növelését, a feldolgozó létesítmények helyi szintű közös használatának előmozdítását, a mezőgazdasági szövetkezetek részvételét az ökotermékek értékesítésében és feldolgozásában, ideértve a regionális szintű élelmiszer-közbeszerzésekben való részvételt (óvodák ellátása).

6. Az ökológiai gazdálkodás mint kulcs a környezet és a biológiai sokféleség jólétéhez, amely magában foglalja: az ökoprodukcióhoz alkalmas fajták és tenyésztési állományok használatát, a hozamok növelését, hatékony növényvédelmi intézkedések és innovatív megoldások kidolgozását, valamint a baromfi- és/vagy sertésenyésztés ökológiai módon történő előmozdítását.

Az ökoprodukció fejlődését támogatni fogja egy olyan program kidolgozása is, amely az ökotermelők növénybetegségek és kártevők biológiai ellenőrzésével kapcsolatos költségeinek egy részét téríti meg. Egy ilyen intézkedés hozzájárul a hozamok növeléséhez és az ökogazdaságok hatékonyságának javításához. Ez egy olyan programnak kell lennie, mint a tartós növények esetében, amely a növényvédő szerek költségeinek egy részét téríti meg az egyes növényekre készített technológiai kártyák és az adott növényekre és az ökológiai gazdálkodásra engedélyezett termékek szerint.

Szükséges továbbá az ökoprodukcióhoz alkalmas fajták termesztésének ösztönzése, amely elkerülhetetlenül hatással lesz a hozamokra, amelyek hagyományosan alacsonyabbak az ágazatban a hagyományos növénytermesztéshez képest. Forrásokra van szükség az intézetek számára ökomagok létrehozásához és fenntartásához (a minőségi gabonamag-programok példáján stb.).

A 2030-ig tartó Nemzeti Ökoprodukció-fejlesztési Terv azonosított erősségei közül néhány:

- A Bolgár Köztársaság rendelkezik megfelelő talaj- és klímaforrásokkal az ökológiai gazdálkodás fejlesztéséhez;
- A Bolgár Köztársaság a világ legnagyobb ökorózsa- és ökolavendulaolaj-termelője. Ez kulcstermelővé teszi az országot, hagyományokkal az ökokozmetikumok alapanyagainak termelésében;
- A kutatóintézetek fenntartják a helyi gabona-, zöldség- és gyümölcsfajták magjait, amelyek ellenállóak a betegségekkel és kártevőkkel szemben, és alkalmasak éghajlati viszonyainkra, valamint az ökoprodukcióra;

- A felsőoktatási intézmények kínálnak programokat a „Mester” oktatási és képesítési fokozatra (a Plovdivi Mezőgazdasági Egyetem és a Stara Zagorai Trakiai Egyetem hallgatókat képez az „Ökológiai Gazdálkodás” szakirányon), valamint külön választható kurzusokat vagy modulokat az ökológiai gazdálkodásban (Plovdivi Mezőgazdasági Egyetem, Szófiai Erdészeti Egyetem és Stara Zagorai Trakiai Egyetem). A Plovdivi Mezőgazdasági Egyetem a Folyamatos Képzési Központon keresztül konkrét kurzusokat is kínál az ökoprodukción területén, különböző tanterheléssel a képzettek igényei szerint;
- Az elmúlt években új értékesítési csatornákat hoztak létre a teljes kiskereskedelmi hálózatban. Egyre több szupermarket, kisbolt és benzinkút kezd el ökotermékeket értékesíteni;

Néhány gyengeség:

- Bár az európai átlag alatt van, a növényvédő szerek használata növekvő tendenciát mutat az elmúlt években;
- A nitrogénműtrágyák egységnyi területre jutó felhasználásának növekedése nitrátokkal való vízszennyezés kockázatát hordozza;
- Az ökológiai gazdálkodás alacsonyabb átlaghozamai az EU-ban hasonlókkal és a hagyományos hozamokkal összehasonlítva;
- Egy elégtelenül fejlett feldolgozó ágazat, valamint a rövid ellátási láncok és az ökotermelői piacok hiányos előmozdítása;
- Az ökotermékek túlnyomórészt nyersanyagként történő exportja (a hozzáadott érték kerül exportálásra);
- Az ökoágazat egy részénél a termelés jelentős motivációja a támogatások megkapása;
- Az ökomag- és ültetőanyag-termelők, akik kielégítik az ökoüzemeltetők igényeit a növények szaporítóanyagaira, nem kapnak külön támogatást e tevékenységükre, ami egy nagyon gyengén fejlett ökomag- és ültetőanyag-piaci szaporítóanyag-hoz vezet;
- A Mezőgazdasági Akadémia (AA) kutatóintézeteit nem ösztönzik különböző növényfajták ökológiai módon történő termesztésére vonatkozó technológiai kártyák kidolgozására, új módszerek és innovációk kidolgozására az ökoprodukción területén, valamint ökonövényi szaporítóanyagok fenntartására;

A Terv tervezete nyilvános konzultációra került közzétételre a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium honlapján és a **Nyilvános Konzultációs Portálon**.

